

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **M. C.**, narozena X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 4. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o námitkách ze dne 13. 4. 2021, č. j. X a prvostupňové rozhodnutí ze dne 14. 12. 2020, č. j. X, se **zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 4. 2021, č. j. X, kterým byly zamítnuty její námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2020, č. j. X, jímž žalovaná odňala žalobkyni invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 22. 11. 2020 již není invalidní.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně namítala, že v roce 2020 si podala žádost o přehodnocení zdravotního stavu na vyšší stupeň invalidity, neboť se dle jejího názoru její zdravotní stav zhoršil. Namísto toho jí však byl invalidní důchod odejmut. Dále uvedla, že nesouhlasí s rozhodnutím o odnětí invalidního důchodu, neboť trpí chronickými nemocemi, trvale užívá antibiotika, bylo jí zjištěno astma a šelest na srdci. Dále uvedla, že je pro ni nepředstavitelné fungovat v zaměstnání po užití všech léků a sprejů na dýchání. Kvůli epidemii jí nebyl určen termín k ortopedické operaci, dále jí bylo sděleno, že se jí nevyhne ani operace srdce. Žalobkyně zdůraznila, že zaměstnání nezvládá a ani obvodní lékař jí návrat do zaměstnání nedoporučil. V neposlední řadě zmínila žalobkyně, že trpí cukrovkou. Závěrem žalobkyně sdělila, že kvůli tíživé rodinné situaci více než rok užívala antidepressiva.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná ve svém vyjádření zrekapitulovala průběh správního řízení a uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 7. 4. 2021, který označila za úplný, celistvý a přesvědčivý. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“). Závěrem uvedla, že na svém rozhodnutí ze dne 13. 4. 2021, č. j. X, trvá a navrhuje žalobu zamítnout.

Replika a vyjádření k posudku

4. Na vyjádření žalované k žalobě a posudek posudkové komise žalobkyně reagovala vyjádřeními, ve kterých setrvala na důvodech své žaloby.

Ústní jednání

5. Při ústním jednání dne 16. 5. 2022 žalobkyně nebyla přítomna.
6. Pověřená pracovnice žalované při ústním jednání dne 16. 5. 2022 v plném rozsahu odkázala na vyjádření žalované ze dne 14. 6. 2021 a vzhledem k výsledku posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ponechává rozhodnutí na úvaze soudu.
7. Soud při jednání v souladu s § 52 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 29. 7. 2021 pro nadbytečnost.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno

přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

9. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že byl žalobkyni v minulosti rozhodnutím ze dne 18. 9. 2017 přiznán invalidní důchod od 31. 8. 2017 pro zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a to v kapitole X., odd. B, položce 1b. Míra poklesu pracovní schopnosti činila 30 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšila tato hodnota o 5 %, celkově činila 35%.
11. Dne 10. 8. 2020 žalobkyně požádala o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, načež prvostupňový orgán vydal rozhodnutí o odejmutí invalidního důchodu ze dne 14. 12. 2020, toto rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku o invaliditě vypracovaného dne 22. 11. 2020 posudkovou lékařkou MUDr. M. Š. pro Okresní správu sociálního zabezpečení Děčín. Tato lékařka posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona o důchodovém pojištění, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity, a to v kapitole XIII., odd. E, položce 1b. Míra poklesu pracovní schopnosti činí podle posudkové lékařky 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění.
12. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včas námitky, v nichž namítala, že ona ani její ošetřující lékař nesouhlasí s odejmutím invalidního důchodu, neboť se její zdravotní stav zhoršil.
13. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí, které bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 7. 4. 2021 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 22. 11. 2020 je správný. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Vzhledem k absenci dalšího postižení zdravotního stavu nebyla dle znění § 3 citované vyhlášky míra poklesu pracovní schopnosti v námitkovém řízení zvýšena.
14. Soud zdůrazňuje, že předmětem posouzení především bylo, zda žalovaná postupovala v souladu se zákonem, pokud svým rozhodnutím potvrdila rozhodnutí prvoinstančního orgánu o odnětí invalidního důchodu I. stupně žalobkyni v řízení zahájeném na základě žádosti žalobkyně o přiznání vyššího stupně invalidity, nebo zda tímto postupem překročila rámec předmětu správního řízení.

15. Podle ustanovení § 81 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „organizační zákon“), se řízení o změně poskytování nebo zvýšení již přiznané dávky důchodového pojištění zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.
16. Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že v případě již přiznané dávky důchodového pojištění je třeba odlišovat řízení o změně poskytování dávky a řízení o změně výše dávky a je nutné brát v potaz, zda bylo řízení zahájeno na žádost účastníka nebo z moci úřední.
17. NSS v rozsudku ze dne 10. 1. 2013, č. j. 4 Ads 108/2012-31 vyložil, že *„z citovaného ustanovení vyplývá, že v případě již přiznané dávky důchodového pojištění je třeba odlišovat řízení o změně poskytování dávky a řízení o změně výše dávky. Současně je nutno brát v potaz, zda bylo řízení zahájeno na žádost účastníka řízení nebo z moci úřední. (...) bylo-li správní řízení zahájeno na základě žádosti účastníka řízení, musí správní orgán o takové žádosti rozhodnout. (...) Žalobce ve své žádosti (...) učinil předmětem správního řízení změnu výše přiznané dávky (invalidního důchodu), stěžovatelka mohla tudíž v daném řízení rozhodovat jen o výši invalidního důchodu, nikoliv však o nároku na tuto dávku. Stěžovatelka tedy nebyla oprávněna v tomto řízení vydat rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu, a to ani v prvním stupni, ani v řízení o námitkách. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že § 88 odst. 8 organizačního zákona stěžovatelce v řízení o námitkách umožňuje rozhodnout v neprospěch účastníka řízení. Toto ustanovení totiž nezakládá oprávnění překročit předmět správního řízení vymezený v žádosti podané účastníkem řízení. Stěžovatelce lze přisvědčit, že pokud v řízení o námitkách zjistila, že žalobce není invalidní, nic jí nebránilo odejmout žalobci invalidní důchod od nejbližší splátky. Nebyla však oprávněna učinit tak v řízení o žádosti žalobce o změnu výše invalidního důchodu, ale v samostatném řízení zahájeném z moci úřední. (...) Řízení o změně výše invalidního důchodu a řízení o odnětí této dávky mají odlišný předmět (v jednom případě jde o výši dávky, ve druhém o nárok na dávku). Probíhající řízení o žádosti žalobce, jehož předmětem byla změna výše invalidního důchodu, tudíž nemůže být překážkou toho, aby stěžovatelka z moci úřední zahájila řízení o odnětí invalidního důchodu.“*
18. Předně soud uvádí, že správní orgán prvního stupně i žalovaná rozhodovali o nároku na invalidní důchod, kdežto žalobkyně podala žádost o zvýšení invalidního důchodu z prvního stupně na stupeň druhý. Prvostupňový orgán i žalovaná měli o žádosti rozhodnout, avšak místo toho bylo rozhodnuto o odejmutí invalidního důchodu. Žádost žalobkyně tudíž zůstala nevyřízena.
19. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a současně vrátil žalované k dalšímu řízení. V tomto řízení bude žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Bude tedy povinna prvostupňové rozhodnutí změnit tak, aby konečné rozhodnutí respektovalo předmět řízení vymezený podanou žádostí. Bude-li chtít souběžně odejmout invalidní důchod žalobkyni, bude nezbytné, aby v tomto směru nejdříve zahájila příslušné správní řízení z moci úřední, jež samozřejmě může být spojeno i s řízením o žádosti. Takovým postupem však dost dobře nejde spojit řízení prvostupňové s řízením námitkovým.
20. Důkaz posudkem posudkové komise soud v daném řízení v souladu s § 52 s. ř. s. neprovedl, neboť obsah tohoto posudku nemohl mít vliv na zákonnost postupu žalované v dané věci.
21. Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalované zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 900 Kč. Náhrada odpovídá paušální náhradě důvodně vynaložených nákladů řízení žalobkyně v řízení o žalobě za tři úkony po Shodu s prvopisem potvrzuje I. T

300 Kč, a to podání žaloby, repliku a reakci na posudek posudkové komise. V této souvislosti považuje soud za nutné poukázat na nález Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, podle kterého „[z]ásadu rovnosti účastníků řízení ve smyslu článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod naplňuje přiznání paušální náhrady coby náhrady hotových výdajů podle jejich demonstrativního výčtu v § 137 odst. 1 občanského soudního řádu i účastníkovi řízení, který advokátem zastoupen není, a to v situacích, v nichž by účastníkovi řízení zastoupenému advokátem byla přiznána taková náhrada podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.“ Závěry Ústavního soudu lze bez dalšího vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Podle § 13 odst. 1 a 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), náleží advokátovi náhrada účelně vynaložených hotových výdajů v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby, nedohodli-li se advokát s klientem na jiné paušální částce. V posuzovaném případě učinila sama žalobkyně tři úkony (podání žaloby, replika ze dne 28. 6. 2021, vyjádření ze dne 13. 5. 2022). Jak už bylo výše uvedeno, žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto se jedná o situaci, kdy by jí při zastoupení advokátem náležela paušální náhrada hotových výdajů. Z tohoto důvodu soud s přihlédnutím k citovanému nálezu Ústavního soudu přiznal žalobkyni právě částku ve výši 900 Kč, jež představuje paušální náhradu hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 16. května 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T

